

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 февруари 2024 г.
(OR. en)

6374/24

Междуетноститутуционално досие:
2024/0010(NLE)

ACP 20
WTO 18
RELEX 173
COASI 19

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 24 януари 2024 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2024) 20 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за присъединяване на
Ниуе към Временното споразумение за партньорство между
Европейската общност, от една страна, и държавите от
Тихоокеанския басейн, от друга страна

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2024) 20 final.

Приложение: COM(2024) 20 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.1.2024 г.
COM(2024) 20 final

2024/0010 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за присъединяване на Ниуе към Временното споразумение за партньорство между
Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от
друга страна**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Приложеното предложение за решение на Съвета представлява правният инструмент за одобряване от името на Европейския съюз (ЕС) на присъединяването на Ниуе към Временното споразумение за партньорство между Европейския съюз, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна, в съответствие с член 218, параграф 6 от ДФЕС.

На 12 юни 2002 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори за споразумения за икономическо партньорство (СИП) с държавите от АКТЬ.

На 30 юли 2009 г. ЕС подписа временно СИП между Съюза (Европейската общност към този момент), от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна. Временното СИП се прилага временно от Папуа-Нова Гвинея и от Република Фиджи съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.

В член 80 от временното СИП е предвидена възможността други тихоокеански острови да се присъединят към споразумението. Така независимата държава Самоа и Соломоновите острови се присъединиха към споразумението и съответно го прилагат временно от 31 декември 2018 г. и 17 май 2020 г.

На 26 май 2023 г. Ниуе подаде искане до Комисията за присъединяване към временното СИП, заедно с предложение за достъп до пазара. Комисията направи оценка на предложението и стигна до заключението, че то е приемливо. Съответно тя приключи преговорите от името на Съюза.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящото предложение се отнася до прилагането на Споразумението за партньорство между членовете на групата на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна („Споразумението за партньорство АКТЬ—ЕС“ или „Споразумението от Котону“, което ще бъде заменено от „Споразумението между ЕС и ОДАКТЬ“ (заменящо Споразумението от Котону))¹.

Присъединяването на Ниуе към временното СИП между ЕС, Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Самоа и Соломоновите острови², което представлява асиметрично и съвместимо с правилата на СТО търговско споразумение, укрепва правната рамка на търговските отношения на ЕС с държавите партньори и улеснява взаимната търговия. С него също така Ниуе се включва в схемата от съвместни правила и институции, създадени в рамките на временното СИП.

Ниуе се ползва от стандартния режим на ОСП, с който му се предоставя премахване или намаляване на митата за около 66 % от всички тарифни линии на ЕС. За да се възползва от пълен свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС и от по-големите възможности в рамките на споразумението, Ниуе ще трябва да се присъедини към

¹ ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3, Споразумение, изменено със споразумението, подписано в Люксембург на 25 юни 2005 г. (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 27), и със споразумението, подписано в Уагадугу на 22 юни 2010 г. (ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3).

² Решение на Съвета от 13 юли 2009 г. за подписване и временно прилагане на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 1).

временното СИП между ЕС и държавите от Тихоокеанския басейн (Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Самоа и Соломоновите острови).

При присъединяването и до приключването на съответните вътрешни процедури от държавите от Тихоокеанския басейн — страни по споразумението (Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Самоа и Соломоновите острови), ЕС и Ниуе ще прилагат временно споразумението, при условие че се нотифицират взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури в съответствие с член 76, параграф 3 от споразумението.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

В споразумението за икономическо партньорство се съдържат разпоредби относно устойчивото развитие (член 3), в които страните потвърждават отново, че целта за устойчиво развитие е неразделна част от разпоредбите на посоченото споразумение и че съответства на общите цели и принципи, определени в Споразумението от Котону, и по-специално на общия ангажимент за намаляване и в резултат от това — премахване на бедността по начин, съвместим с целите за устойчиво развитие.

Временното СИП е ориентирано към развитието търговско споразумение, което предлага на Ниуе асиметричен достъп до пазара и му дава възможност да защити чувствителни сектори от либерализация, като същевременно са предвидени голям брой защитни мерки и клауза за защита на новосъздадени промишлени отрасли. В него също така се съдържат разпоредби относно правилата за произход, които улесняват износа на Ниуе за ЕС. Тези разпоредби допринасят за постигане на целите за съгласуваност на политиките за развитие и са в съответствие с член 208, параграф 2 от ДФЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящото решение на Съвета е Договорът за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 6, буква а), точка v) от него.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В съответствие с член 3 от ДФЕС общата търговска политика е от изключителната компетентност на Съюза.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение е необходимо с оглед изпълнението на международните ангажименти на Съюза, залегнали в Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, по-специално за сключване на нови търговски споразумения, които са съвместими с правилата на СТО, като постепенно се премахват бариерите пред търговията между страните и се засилва сътрудничеството във всички области, свързани с търговията.

- **Избор на инструмент**

Не съществува друг правен инструмент, който би могъл да се използва за постигане на целта, изложена в настоящото предложение.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

В периода 2003—2007 г. бе извършена оценка на въздействието върху устойчивото развитие на споразуменията за икономическо партньорство ЕС—АКТБ. Мандатът за този проект бе публикуван от Европейската комисия през 2002 г. в рамките на конкурентна тръжна процедура. В резултат от нея през август 2002 г. поръчката бе възложена на PwC France с петгодишен рамков договор. Предварителна версия на окончателния доклад за оценка на въздействието върху устойчивото развитие бе представена на заинтересованите страни в Европа по време на организираната от Европейската комисия среща на ЕС за диалог с гражданското общество, проведена на 23 март 2007 г. в Брюксел, Белгия. Не бе извършена нова оценка на въздействието върху устойчивото развитие, тъй като тази инициатива е свързана с присъединяване към съществуващо споразумение, което вече се прилага от другите тихоокеански островни държави, чиито структурни характеристики и икономическо и социално положение са сравними с тези на Ниуе.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Одобряването на присъединяването на Ниуе към временното СИП не е предмет на процедури по програмата REFIT, не предполага никакви разходи за МСП в Съюза и не поражда проблеми от гледна точка на цифровата среда.

- **Основни права**

Предложението няма последствия за защитата на основните права в Съюза.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Ниуе ще се ползва от пълен свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС за всички продукти в замяна на постепенното отваряне на пазара му за продукти от ЕС. Няма да има отражение върху бюджета, тъй като с присъединяването към споразумението достъпът до пазара на ЕС на Ниуе в голяма степен ще бъде продължен (при стандартния режим на ОСП) при същите условия по отношение на преференциите.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Ползи от присъединяването за икономическите оператори**

Във временното СИП се установяват условията, при които икономическите оператори от ЕС могат да се възползват в пълна степен от възможностите, предлагани на съответните икономики. В хода на прилагането му временното СИП ще освободи до голяма степен износителите на промишлени продукти от ЕС за Ниуе от заплащането на мита. То отговаря на критериите, установени в член XXIV от ГАТТ (1994 г.) (за премахване на митата и другите ограничаващи търговията разпоредби практически за цялата търговия между страните). Предложението е в съответствие с праговата стойност на СТО, т.е. либерализация в размер на 78,9 % (по тарифни линии), което съответства на 81 % от обема на износа на ЕС за период от 20 години. Ниуе ще се възползва от запазване на неговия свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС.

Във временното СИП също така се установява набор от правила в областите, свързани с устойчивото развитие, техническите пречки пред търговията (ТПТ), и, наред с другото, санитарните и фитосанитарните мерки. Освен това страните по временното СИП участват в създадения съгласно споразумението Комитет по търговия. Възможността на ЕС да се възползва от предвидения в споразумението двустранен механизъм за уреждане на спорове допринася за постигането на целта за гарантиране на прозрачна, недискриминационна и предвидима среда за операторите от ЕС в държавите от Тихоокеанския басейн.

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Ниуе ще участва в Комитета по търговия, създаден в съответствие с член 68 от временното СИП, който разглежда всички въпроси, необходими за прилагането на споразумението, включително мониторинга и прегледа на прилагането му, осигуряването на координация и предоставянето на консултации по въпроси, свързани с техническите пречки пред търговията и санитарните и фитосанитарните мерки, определянето и преразглеждането на секторите и продуктите от приоритетно значение и произтичащите от това области на сътрудничество от приоритетно значение, както и отправянето на препоръки за изменения на споразумението. Комитетът по търговия се състои от представители на страните.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

В членове 1 и 2 от предложението се съдържат разпоредби относно одобряването от името на Съюза на присъединяването на Ниуе към временното СИП и относно нотификациите, за да се изрази съгласието на Европейския съюз с присъединяването към споразумението и с неговото временно прилагане в съответствие с член 76, параграф 3 от него.

В член 3 се посочва, че одобряването на присъединяването не трябва да се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка.

В член 4 се определя датата на влизане в сила на решението.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за присъединяване на Ниуе към Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), точка v) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент¹,

като има предвид, че:

- (1) На 12 юни 2002 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори по споразумения за икономическо партньорство с групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн².
- (2) На 30 юли 2009 г. в Лондон бе подписано Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна³ („Временното споразумение за партньорство“), с което се установява рамка за Споразумение за икономическо партньорство. Временното споразумение за партньорство се прилага временно от Папуа-Нова Гвинея и Република Фиджи, съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.
- (3) В член 80 от споразумението се предвиждат разпоредби относно присъединяването на други тихоокеански островни държави. Така Независимата държава Самоа и Соломоновите острови се присъединиха към споразумението и го прилагат временно съответно от 31 декември 2018 г. и 17 май 2020 г.
- (4) На 26 май 2023 г. Ниуе подаде искане за присъединяване заедно с предложение до Съюза за достъп до пазара.
- (5) Комисията направи оценка на предложението на Ниуе и стигна до заключението, че то е приемливо. Съответно на 12 юни 2023 г. Комисията приключи преговорите с Ниуе.

¹ Европейският парламент даде одобрението си на [дата].

² Директиви на Съвета за водене на преговори за споразумения за икономическо партньорство с държавите и регионите от АКТЬ (9930/02 (DG E II) HH/sg).

³ Решение 2009/729/ЕО на Съвета от 13 юли 2009 г. за подписване и временно прилагане на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 1).

- (6) В съответствие с член 76, параграф 3 от споразумението Съюзът и Ниуе започват да прилагат временно споразумението 10 дни след като се нотифицират взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури.
- (7) Присъединяването на Ниуе към Временното споразумение за партньорство следва да бъде одобрено от името на Съюза, при условие че Ниуе депозира акта за присъединяване в съответствие с член 80, параграф 2 от него,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Присъединяването на Ниуе към Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна („Временното споразумение за партньорство“), се одобрява от името на Съюза, при условие че Ниуе депозира акта за присъединяване в съответствие с член 80, параграф 2 от него.
2. Председателят на Комисията нотифицира от името на Съюза другите договарящи страни по Временното споразумение за партньорство и Ниуе за одобрението от страна на Съюза на присъединяването на Ниуе към Временното споразумение за партньорство.
3. Текстът на предложението на Ниуе за достъп до пазара е приложен към настоящото решение.

Член 2

1. С цел Временното споразумение за партньорство между Съюза и Ниуе да бъде прилагано временно, председателят на Комисията извършва от името на Съюза нотифицирането, посочено в член 76, параграф 3 от Временното споразумение за партньорство.
2. Съюзът и Ниуе започват да прилагат временно Временното споразумение за партньорство 10 дни след като в съответствие с параграф 1 са се нотифицирали взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури.

Член 3

Одобряването на присъединяването на Ниуе към Временното споразумение за партньорство не може да се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*